

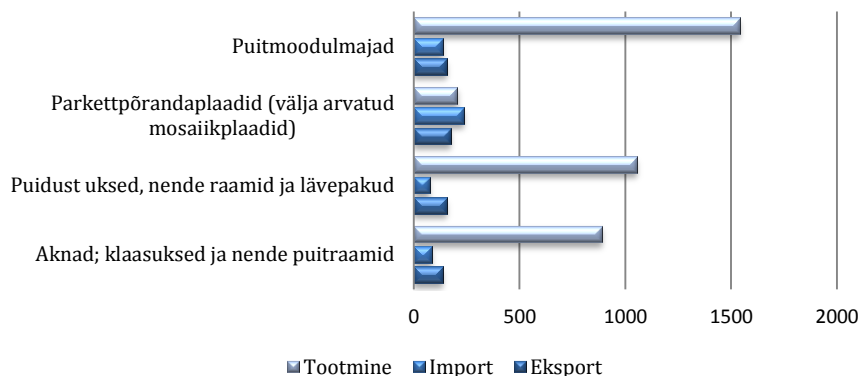
EHITUSLIKUD PUIDUTOOTED - SAKSAMAA

Ülevaade turusuundumustest ja võimalustest

Turu suurus, potentsiaalsete klientide arv, võrdlus teiste sektoritega

Saksamaa on Euroopa suurim ehitusturg, kogulisandväärtusega 107,4 miljardit eurot. Ehitussektor on kogulisandväärtuse põhjal 7. kohal ja registreeritud ettevõtete arvu põhjal suuruselt teine sektor (2012. aastal 110 789 ettevõtet) riigis. Ainus sektor, kus tegutseb suurem arv ettevõtteid, on hulgi- ja jaemüügisektor (2012. aastal 165 934 ettevõtet).

Puidust ehitusmaterjali tootmine ja väliskaubandus, miljonit eurot, 2011

Peale selle on Saksamaa metsamaterjali ning metsandustööstus tehnoloogia- ja innovatsioonivallas maailmas juhtival kohal. Saksamaal toodetakse aastas keskmiselt 13 miljonit m³ metsamaterjali. Müügitulu jaguneb metsandustööstuses järgmiselt: tislери ja puussepa käsitöö (16%), puidupõhiste paneelide tööstus (5%), metsamaterjali ost-müük (10%), tselluloosi- ja paberitööstus (31%), puusepatööd (6%), puidutöötlus (mööblitööstus) (27%) ja saetööstus (5%).

Saetööstuse põhitoode on saematerjal. Saematerjalist toodetakse katusesõrestikke, puitpakendeid, aknaid, põrandaid, treppe, uksi ja mööblit. Saematerjali kasutamise osakaal ehitustööstuses moodustab umbes kaks kolmandikku.

Puidutööstuse tootmismahud näitavad, et ehitustööstuse populaarseimad puittooted on moodulmajad (2011. aastal 1,4 miljonit eurot) ja puitaknad ning aknaraamid (2011. aastal 1,1 miljonit eurot).

Saksamaa suurim tislери toodete/puitehitiste liit teatas, et tema liikmesettevõtete kogukäibe eeldatav kasv 2012. aastal on 3% ehk kuni 6,15 miljardi euroni.

Tööstusharu kasvu näitab ka töötajate arvu suurenemine tislери toodete/puitehitiste kaubanduses; 2011. aastal oli tööstusharus 1781 töötajat rohkem kui aasta tagasi. 11 010 ettevõttes töötas 2011. aastal ligi 61 526 töötajat. Peaaegu 85% ettevõtetel oli 10 või vähem töötajat ja enamik ettevõtteid olid keskmise suurusega ning tegutsesid üldiselt riigi maapiirkondades. Turul on vaid mõned suurettevõtted.

Suundumused mahtudes ja koguses

Ehitustööstuse langus on endiselt nähtav kõikides Euroopa riikides ja ka Saksamaa ei ole siin mingi erand. Kui 2012. aastal oli languseprotsent 0,2%, siis 2013. aastal oodatakse 2,5% kasvu.

Viimastel kümnenditel on puitehitiste ja konstruktsioonide osakaal Saksamaa kogu ehitusmahu oluliselt suurenenud. Puitehitismaterjalid vastavad kõikidele nüüdisaegsete ehitusmaterjalide nõuetele: need on säästvad, ringlussevõetavad ning nende tootmiseks ja töötlemiseks kuluv energia on minimaalne. Aastate jooksul on Saksamaal arendatud nüüdisaegseid puitehituse meetodeid, mis on tõestanud ka puitmaterjalide tugevust uutes ehitustes või olemasolevates hoonetes. Peale selle on Saksamaa Euroopa suurim puituste tootja, tootmisväärtusega üle miljardi euro 2011. aastal.

Tarbimise ajendid ja tarbijakäitumine

Olukord Saksamaa puidutööstuses on praegu keeruline. 2013. aasta aprillis teatati Saksamaa sae- ja puidutööstuse ametlikul veebilehel www.saegeindustrie.de, et üleilmne nõudlus metsamaterjali järele on pärast langust suurenema hakanud, kuid Saksamaa sae- ja puidutööstus ei ole sellest kasu saanud. Praegu ei ole puidutööstus ümarpalgi kõrgete hindade ja kasvavate tootmiskulude tõttu rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline. Ka on üks Saksamaal puidutootmist oluliselt nõrgestav aspekt kõrge energia- ja transpordikulu.

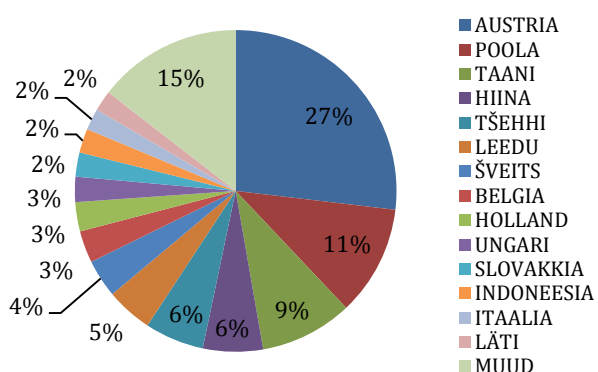
Samas on olukord parem puitehituse sektoris. Sektoris on välja arendatud uuenduslik tööstustehnoloogia ning elegantsed puittooted. Uuenduslikud ehitusmeetodid ja kvaliteetsed masinad ning seadmed puidu töötlemiseks ja viimistlemiseks märkega „valmistatud Saksamaal” on kogu maailmas nõutud tooted. Sektori ettevõtted teevad koostööd arhitektide ja inseneridega, et luua kvaliteetne professionaalne arhitektuur, mis eristub sarnastest isikupäratutest ehitusstandarditest. Tööstusharu on kõrgelt arenenud – ühelgi ehitustööstuse harul Saksamaal ei ole nii head ja laiaulatuslikku kvaliteedikinnitust ja kontrolli kui nüüdisaegsel puitehitusel. Arvukad uuendused ja varem tehtud töö näitab Saksamaa puitehituse sektori struktuurset mõtlemist, kujundusel rajanevaid tulemusi ning kõrget innovatsioonisuutlikkust.

Impordikategooriad ja kaubanduspartnerid

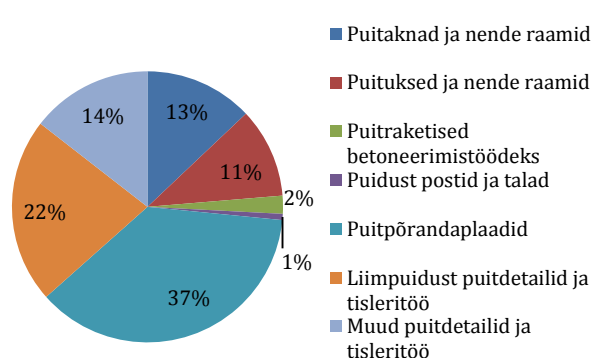
2012. aastal importis Saksamaa märkimisväärselt suurema koguse toorpuitu kui teistesse riikidesse eksportis, teatab riigi statistikaamet. 2012. aastal importis Saksamaa 6,5 miljonit m³ toorpuitu väärtuses 463 miljonit eurot. Umbes neljandik kogu imporditud toorpuidust (1,6 miljonit m³ ehk 80 miljonit eurot) pärineb Poolast. Teised olulised impordipartnerid olid Tšehhi Vabariik ja Läti. Sama kehtib ka eelmiste aastate kohta.

2010. ja 2011. aastal suurenes peamiselt ELi riikidest pärit ehituspuidutoodete import märkimisväärselt. Saksamaa ehituses kasutatavad importpuittooted hõlmavad puidust põrandapaneele (254 miljonit eurot, 37%), liimpuidust tislari- ja puussepatõid (152 miljonit eurot, 22%), aknaid ja aknaraame (89 miljonit eurot, 13%), puituksi ning ukseraame (74 miljonit eurot, 11%) ja muud. Peamised puitehitusmaterjalide eksportijad Saksamaale on Austria (27%), Poola (11%), Taani (9%) ja Hiina (6%).

Puidust ehitusmaterjali impordiväärtus riikide kaupa, Saksamaa, 2012

Puidust ehituskomponentide import tooterühmade kaupa, Saksamaa, 2012

Eesti eksportijate võimalused

Saksamaa turule sisenedes saavad Eesti ettevõtted kasu lõigata olemasolevatest kogemustest Poola, Läti ja Leeduga, kellel on Saksamaa kaubanduspartneritena juba märkimisväärne osakaal (vastavalt 11%, 2% ja 5%). Teised Balti riigid ja Poola tegutsevad jaemüüja kaubamärgi tootjatena ning ka sakslaste omanduses olevate ettevõtetenä, kes nimetatud riikides toodavad, mis viitab sellele, et neil on Saksamaal olemas kohalik partner.

Selleks et Saksamaa turul areneda, on oluline suhelda saksa keeles, sest vaatamata sakslaste inglise keele oskusele eelistavad nad alati suhelda oma emakeeles ja eelistavad tarnijaid, kes oskavad ka saksa keelt.

Konkurentsikeskkond

Kohalikud tarnijad, suurima turuosaga ettevõtted

Suurimad turutegijad Saksamaa puitehitusmaterjalide tööstuses on Bernd Jorkisch GmbH & Co. KG, German Timber, Moralt Tischlerplatten GmbH & CO, KG, ja SWL Tischlerplatten Betriebs-GmbH.

Ettevõtte nimi	Ärivaldkond
Bernd Jorkisch GmbH & Co. KG	Puidukaubanduse ettevõtte, mille tegevus hõlmab: toorpuitu, puitu ja ehitust, autode varjualuseid ning puitmaju
German Timber	Puidu tootja, edasimüüja ja eksportija
Moralt Tischlerplatten GmbH & CO, KG	Puidul põhinevate materjalide tootja kergetele ja vastupidavatele rakendustele ning tiserilaudadele
SWL Tischlerplatten Betriebs-GmbH	Puidupaneelide tootja, sh: 3–5-kihilised tiseriplaadid, õhukesed puitlaastplaadid ja MDF-/HDF-plaadid

Vajalikud investeeringud turule sisenemiseks

Tõenäoliselt on suurim investeering eri standardite ja sertifikaatide hankimine. Vahendeid tuleb eraldada ka üldisteks turunduskuludeks, mis tuleb kanda Saksamaal, et reisida vajalikele kaubandusmessidele ja konverentsidele Saksamaal ning korraldada vahetuid ärivisiite võimalike Saksa partnerite juurde. Kuigi sakslased on rahvusvaheliselt avatud, eelistavad nad inglise keele asemel suhelda oma emakeeles. Seetõttu nõuab Saksamaale sisenemine saksa keele oskust professionaalsel tasemel ning ka turundusdokumentide tõlkimist.

Standardid, määrused, sertifikaadid ja tavad

Saksamaa standardiinstituut on Euroopa Standardikomitee liige, mis määrab kindlaks metsamaterjali ja ehitustööstuse standardid. Saepuidu tootmise suhtes on rakendatud suur hulk Euroopa standardeid. On eri standardeid nii suuruse, tiheduse määramise meetodite kui ka liigitamise jms kohta. DINi (Saksamaa Standardiinstituudi) standardite kohaselt uuritakse, katsetatakse ja defineeritakse füüsilisi ning ainelisi omadusi. Lisateavet leiate [veebilehelt](#).

Stuttgarti ülikooli materjalide katsetamise instituut Saksamaal vastutab nii uute ehitustoodete heakskiitude, ehitiste suhtes kehtivatele seadustele vastavate puittoodete katsetamise ja järelevalve eest kui ka tootmistehaste sertifitseerimise eest.

HFB Engineering GmbH-l on koos paljude teiste organisatsioonidega ka oma sertifitseerimislabor. Lisateavet leiate [veebilehelt](#).

Saksamaale sisenemiseks tariife ega teisi tollieeskirju ei ole. Tolliametite nimekiri on toodud Saksamaa tolli veebilehel www.zoll.de.

Turule sisenemine

Kahepoolses kaubavahetuses asetas Saksamaa 2011.–2012. aastal Eesti viiendale kohale. Kolm peamist Saksamaale eksporditavat kaubaartiklit on masinad ja seadmed (20,5%), puit ja puittooted (15%) ning teised tööstuskaubad (12,5%). See statistika näitab, et Eesti tarnijad on Saksamaa turul juba suhted loonud ja saavad puittoodete ekspordiga edukalt hakkama. Üldmulje Eestist ja Eesti toodetest on väga hea ning tootekvaliteedi ja üldise suhtlemise osas erilist usaldamatust ei ole, samas, kui Saksamaa poolt vaadatuna eestlasi tegelikult ei tunta, sest Eesti annab vähem kui 2% puitehitusmaterjalide koguimpordist Saksamaal.

Turule sisenemiseks on mitu viisi, nendest peamised on:

- partnerlussuhte loomine hulgimüüja või importija/edasimüüjaga, kes toodet turul täiendavalt reklaamib, alustades otsest koostööd kohalike ehitusettevõtetega;
- ettevõtte harukontori avamine turul koos oma müügijõuga.

Soovitav on otsida Saksamaal mitmes piirkonnas esindatud kohalikke partnereid, sest majandus on piirkonniti killustunud ja kõik toimub kohalikus keeles. Kohalikel partneritel on ka juba väljatöötatud müügikanalid, mis aitavad turule kiiremini siseneda ja Eesti ettevõtted saavad keskenduda rohkem oma toodete tootmisele. Kuid kuna Saksamaal müüakse kaupu tohututes kogustes, siis eeldatakse, et hinnad on võimalikult madalad, kuid kvaliteet endiselt kõrge.

Ettevõtte harukontori asutamisse Saksamaal ei soovitata investeerida, sest kuna sakslased on väga konservatiivsed, siis võtab uue ettevõtte tunnustamine väga palju aega, mistõttu on vaja pikaajalisi püsivaid investeeringuid, mis siiski edu ei pruugi tagada. Oma müügipersonali omamise eelis on see, et Eesti ettevõtte saab ise ettevõtte juhtkonna määrata, samas peab ta siiski kohanduma kehtiva Saksa ärikultuuriga.

Üldiselt on Saksamaa väga konservatiivne riik ja see omadus peegeldub ka nende äritegemise viisis. Neil on väga selgelt eristuvad, mõneti formaalsed tööviisid. Ettekirjutatud reeglid, selged etiketid, millest nad kinni peavad. Peale oma konservatiivsuse on Saksamaa äritegevusele omane ka uuenduslikkus, tootlikkus ja täiuslikkus. Kõik ametlikud kokkusaamised nõuavad eelnevat kokkuleppimist ja kindlaksmääratud ajast tuleb rangelt kinni pidada. Täpsus on sakslastele oluline, isegi sotsiaalsetes olukordades. Mis tahes suhtluse ettevalmistus Saksamaa suunal peab olema väga üksikasjalik ning eestlased peaksid faktidest kinni pidama, sest sakslased teevad oma otsuseid loogika alusel. Sakslased eelistavad suhtlemist e-posti teel, et näha ülevaadet ettepanekutest ja otsustada kokkusaamise üle alles pärast üksikasjalikku kaalumist, samas kui koostöö alustamiseks eestlastega on kokkusaamine vältimatu.

Eduka turule sisenemise üks tähtsamaid tegureid on potentsiaalsete partneritega suhete loomine ja professionaalne suhtlemine. Nagu märgib Eesti Puitmajaliidu klatri juht Kristiina Rebane, kalduvad eestlased keskenduma lühiajalisele ja sirgjoonelisele ärikoostööle, mis Saksamaa puhul ei vii eduka partnerluseni. Seetõttu on kohaliku ärikultuuri mõistmine ülitähtis, et turul tarnijaks saada. Kristiina Rebane märgib ka, et arvestades asjaoluga, et Eesti toodete kvaliteet ei ole kunagi eksporditurgudel probleem olnud, ei peaks eestlased Lääne-Euroopa turgudel uute toodete tarnimisel ka negatiivseid eelarvamusi kogema.

Seetõttu võiksid eestlased kasutada Saksamaa Poola ja teiste Balti riikide suunalist koostööd ning saada kasu sellest, mis pakub koostöövõimalusi ka eestlastele, rõhutades samas Eestiga koostööst saadavaid hüvesid. Sakslased nõuavad äärmiselt loogilist mõtlemist ja suhtlemist.

Mõned suuremad üritused ja messid Saksamaal, mida tasub külastada:

LIGNA – Hannover, Saksamaa; 11-15.05.2015

Metsanduse ja puidutööstuse mess

Interzum – Köln | Saksamaa; 13.05–16.05.13

Rahvusvaheline mess mööbli ja sisustuse ehitustööstuste tarnijatele

ZOW – Bad Salzuflen, Saksamaa; 10.02–13.02.14;

Iga-aastane mööbli ja sisekujundusdetailide ning tarvikute mess

Fensterbau / Frontale / Holz-Handwerk – Nürnberg, Saksamaa; 26.03–29.03.14

Rahvusvaheline mess „Window, Door and Façade” („Aken, uks ja fassaad”)

Interforst – München, Saksamaa; 16.07–20.07.14

Rahvusvaheline metsanduse ja metsatehnoloogia mess teaduskonverentside ja erinäitustega

Holzpur – Witzenhausen, Saksamaa

Puitmaterjalidele keskenduv näitus

TauberBau & Energie – Bad Mergentheim, Saksamaa

Ehitustööstuse, elamu, sisustuse, energia, renoveerimise ja taastamise mess

Avalikud hanked

Saksamaa föderalse struktuuri kohaselt on riigihanked detsentraliseeritud, st neid korraldavad föderaalvalitsus, liidumaad (Länder) ja kohalikud omavalitsused. Lisateavet leiate [veebilehelt](#)

Valdkonna kontaktid

Föderaalne statistikaamet (Statistisches Bundesamt)	www.destatis.de
Saksamaa puidutootjate tööstuse liit	www.vhi.de
Saksamaa sae- ja puidutööstuse ametlik veebileht	www.saegeindustrie.de
DHWR – Saksamaa puidutööstus	www.dhwr.de
Saksamaa puidukaubanduse föderatsioon – GD Holz	www.holzhandel.de
Sae- ja puidutööstuse liit Baden-Württembergis	www.vsh.de
Statista GmbH	www.de.statista.com
Wer Liefert Was	www.wlw.de
Holzbau Deutschland	www.holzbau-deutschland.de

Tradewithestonia.com

www.tradewithestonia.com on EASi loodud teenus, mille eesmärk on luua Eesti ettevõtetele uusi ekspordisuhteid.

See portaal on väga hea kanal tutvustamiseks oma tooteid/teenuseid välisriikide ettevõtjatele ning see on mõeldud kõikidele Eesti ettevõtetele, kes ekspordivad või plaanivad seda tulevikus teha.

Portaali registreerumine on TASUTA.

Tutvu portaaliga: >> www.tradewithestonia.com

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS)

Registrikood 90006006

Lasnamäe tn 2, Tallinn 11412

Tel: 6279700, faks: 6279701

eas@eas.ee

www.eas.ee

EASi ekspordinõunik Saksamaal

Tiina Kivikas

Tiina.Kivikas@eas.ee

Lohbeet 18

91097 Oberreichenbach

Germany

tel: +49 9104 823 89 10

Viimati uuendatud 02.07.2013